ČASTO KLADENÉ DOTAZY

K CENOVÉMU VÝMĚRU MINISTERSTVA FINANCÍ Č. 16/2025 – REGULACE CENY VODY PITNÉ A ODPADNÍ

1. Musím odeslat formuláře na MF, když odesílám na MZe Porovnání? 4
2. Jaké jsou termíny pro odevzdávání formulářů na MF? 4
3. Jakým způsobem odevzdávám formuláře na MF? 5
4. Musím odeslat „Porovnání“ na MZe? 6
5. V čem se formuláře MF a MZe liší? 6
6. Údaje ve formulářích MF a MZe jsou stejné – nebylo by možné sbírat je jedním formulářem? 6
7. Mám OPŽP – musím odeslat formuláře na MF? 7
8. Zajišťujeme vodné a stočné v jedné obci – musíme odesílat 2 formuláře? 7
9. Jak vyplnit kalkulaci pachtovného (nájemného), když v kalkulaci je majetek od 5 vlastníků? 7
10. Obec netvoří zisk nebo je záporný – musím přesto vyplňovat tabulku pro výpočet přiměřeného zisku? 8
11. Kdy musím vytvořit aktualizaci kalkulace? 8
12. Na jaké období se aktualizace vytváří? 9
13. Mohu uplatnit nižší cenu, než jsem plánoval v plánové kalkulaci? 10
14. V naší obci se pravidelně v létě mění cena – můžu již v lednu odeslat aktualizaci kalkulace? 10
15. Můžou být náklady na vodu pitnou nebo odpadní hrazeny z jiného zdroje? 10
16. Může provozovatel s vlastníkem sjednat pouze symbolické nebo i žádné nájemné? 11
17. Co mám dělat, když jako provozovatel nemám od vlastníka potřebné informace pro vyplnění formulářů k pachtovnému (nájemnému)? 11
18. Musím zasílat MF formuláře s kalkulacemi, když obec nevybírá stočné? 12
19. V případě, kdy infrastrukturní majetek vlastníme a zároveň provozujeme, jak vypočítat přiměřený zisk? 12
20. Jak se počítá meziroční nárůst přiměřeného zisku na 1 m^3? 12
21. Jaká hodnota majetku se má vyplnit při výpočtu zisku? 13
22. Co mám dělat, pokud se nemohu přihlásit do webové aplikace Voda Monitor? 13
23. Plánovou kalkulaci máme v jiné verzi formuláře než v té, která je na webu MF. Musíme vše přepsat do té nejnovější verze? 14
24. Jak opravit chybu v excelu oznámenou na webu MF? 14
25. Jsou ve formuláři pro rok 2026 nějaké obsahové změny? 16
26. Co mám vyplnit do řádku Y ve vyrovnávací kalkulaci? 16

27. Jaká hodnota se má vyplnit do řádku č. 20 ve vyrovnávací kalkulaci, když jsme v průběhu roku měli aktualizaci? 16
28. Zjistili jsme chyby v plánové kalkulaci – můžeme poslat opravu? 17
29. Kalkulaci děláme podle OPŽP. Jaký zisk máme vyplnit do plánové kalkulace 2023? 17
30. Mohu požádat MF o vyšší zisk, když netvořím v kalkulaci dostatečné prostředky na PFO? 17
31. U několika subjektů kalkulujeme dvojí cenu (pro trvale žijící občany v obci) a pro ostatní subjekty (pro právnické osoby a chataře). Je to možné? 17
32. Vyplňujeme vyrovnávací kalkulaci a zjistili jsme, že jsme neodevzdali plánovou kalkulaci. Co teď? 18
33. Musíme aktualizovat kalkulaci na rok 2023, když jsme počítali s cenovým stropem na energie, ale nyní „na spotu“ nakupujeme levněji? 18
34. Jak prakticky rozdělit náklady a zisk v aktualizaci? 19
35. Jak je možné zahrnout prostředky na PFO do kalkulace? 20
36. Co je to vyrovnávací položka? 20
37. Jak zjistíme, že nám vznikla vyrovnávací položka? 20
38. Co mám dělat s vyrovnávací položkou? 21
39. Prostředky z vyrovnávací položky jsme použili na tvorbu PFO nebo na opravy. Je to správně? 21
40. Jak předejít vzniku vyrovnávací položky? 22
41. Lze příspěvek na produkt spoření na stáří pro zaměstnance 3. kategorie rizikovosti považovat za ekonomicky oprávněný? 22
42. Je příspěvek na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a životní pojištění ekonomicky oprávněný náklad? 23
43. Za jakých podmínek umožňuje cenový výměr MF č. 06/2026 navýšit nejvyšší přípustnou hodnotu zisku? 23
44. Co máme dělat, když jsme zde nenašli odpověď na naši otázku? 23
Použité zkratky: 24

Poučení

Ministerstvo financí poskytuje tento dokument jako pomůcku pro výklad k aplikaci pravidel dle Cenového výměru Ministerstva financí č. 16/2025 – Regulace ceny vody pitné a odpadní (dále také „Výměr MF“). Tento dokument nemá normativní charakter a nelze ho univerzálně aplikovat na všechny případy z praxe; zachycuje pouze obecné principy v modelových příkladech pro vysvětlení těchto principů. Tento dokument není možné použít jako návod pro postup dle Výměru MF, resp. dodržení pravidel cenové regulace musí být vždy posuzováno v souvislosti s platnou právní úpravou (zejména zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů a Výměrem MF).

V pochybnostech o správnosti výkladu je nutné požádat Ministerstvo financí o stanovisko, protože tento dokument není aplikovatelným stanoviskem Ministerstva financí.

1. Musím odeslat formuláře na MF, když odesílám na MZe Porovnání?

Odpověď: Ano.

V souvislosti s novou regulací ceny vody, která nabyla účinnosti 1. 1. 2022, platí povinnost odesílat na Ministerstvo financí (dále jen „MF“) formuláře pro tyto kalkulace ceny vody:

- Plánová kalkulace
- Plánová kalkulace – aktualizace
- Vyrovnávací kalkulace

Počínaje rokem 2024 se Vyrovnávací kalkulace nově odevzdává prostřednictvím systému IS VaK Ministerstva zemědělství do 30. 4. 2024.

Vyrovnávací kalkulace za rok 2023 již nelze odevzdávat ve webové aplikaci MF Voda Monitor.

2. Jaké jsou termíny pro odevzdávání formulářů na MF?

Odpověď: Termíny pro odevzdávání vyplněných formulářů jsou:

Rok 2022:

- Plánová kalkulace na rok 2022 se odevzdává nejpozději do 31. 12. 2021
- Plánová kalkulace – aktualizace na rok 2022 se odevzdává nejpozději jeden den před platností ceny
- Vyrovnávací kalkulace za rok 2022 se odevzdává nejpozději do 30. 4. 2023

Rok 2023:

- Plánová kalkulace na rok 2023 se odevzdává nejpozději do 31. 12. 2022
- Plánová kalkulace – aktualizace na rok 2023 se odevzdává nejpozději jeden den před platností ceny
- Vyrovnávací kalkulace za rok 2023 se odevzdává nejpozději do 30. 4. 2024

Rok 2024:

- Plánová kalkulace na rok 2024 se odevzdává nejpozději do 31. 12. 2023
- Plánová kalkulace – aktualizace na rok 2024 se odevzdává nejpozději jeden den před platností ceny, aktualizace se sestavuje pro období od 1. dne kalendářního

měsíce následujícího po dni předložení aktualizace MF do 31. 12. kalendářního roku, pro který byla sestavena plánová kalkulace
- Vyrovnávací kalkulace za rok 2024 se odevzdává nejpozději do 30. 4. 2025

Rok 2025:

- Plánová kalkulace na rok 2025 se odevzdává nejpozději do 31. 12. 2024
- Plánová kalkulace – aktualizace na rok 2025 se odevzdává nejpozději jeden den před platností ceny, aktualizace se sestavuje pro období od 1. dne kalendářního měsíce následujícího po dni předložení aktualizace MF do 31. 12. kalendářního roku, pro který byla sestavena plánová kalkulace
- Vyrovnávací kalkulace za rok 2025 se odevzdává nejpozději do 30. 4. 2026

Rok 2026:

- Plánová kalkulace na rok 2026 se odevzdává nejpozději do 31. 12. 2025
- Plánová kalkulace – aktualizace na rok 2026 se odevzdává nejpozději jeden den před platností ceny, aktualizace se sestavuje pro období od 1. dne kalendářního měsíce následujícího po dni předložení aktualizace MF do 31. 12. kalendářního roku, pro který byla sestavena plánová kalkulace
- Vyrovnávací kalkulace za rok 2026 se odevzdává nejpozději do 30. 4. 2027

3. Jakým způsobem odevzdávám formuláře na MF?

Formuláře plánové kalkulace a aktualizace těchto plánových kalkulací se odevzdávají prostřednictvím webové aplikace Voda Monitor.

Vyrovnávací kalkulace se odevzdávají jako „Porovnání“ na IS VaK.

V budoucnosti by se všechny kalkulace měly odevzdávat prostřednictvím nového IS VaK.

Aplikace Voda Monitor se spouští zadáním adresy https://vodamonitor.spcss.cz do webového prohlížeče. Přístup do webové aplikace je řešen autentizací prostřednictvím IS datových schránek po zadání uživatelského jména a hesla.

Více informací na webu MF: zde.

4. Musím odeslat „Porovnání“ na MZe?

Odpověď: Ano.

Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“) nadále sbírá údaje podle přílohy č. 20 vyhlášky č. 428/2001 Sb. pro účely Porovnání, resp. benchmarkingu v aktuálně platném znění.

Od roku 2024 se považuje odevzdání „Porovnání“ včetně tabulek pro výpočet zisku v současném IS VaK za odevzdání Vyrovnávací kalkulace pro účely cenové regulace.

5. V čem se formuláře MF a MZe liší?

Odpověď: Formuláře MF se shodují s přílohami č. 19, č. 19a a č. 20 k vyhlášce č. 428/2001 Sb., ve znění účinném od 1. 7. 2024, resp. 1. 1. 2025.

Od roku 2024 se formulář Vyrovnávací kalkulace (pro MF) shoduje s formulářem pro tzv. Porovnání (Porovnání všech položek výpočtu ceny pro vodné a pro stočné na kalendářní rok podle cenových předpisů s dosaženou skutečností v daném kalendářním roce dle přílohy č. 20 k vyhlášce č. 428/2001 Sb. s účinností k 1. 1. 2025). Toto Porovnání (s účinností od 1. 1. 2025) je ale již nyní dostupné v rámci stávajícího IS VaK.

Od roku 2024 se odevzdání „Porovnání“ včetně tabulek pro výpočet zisku v současném IS VaK považuje za odevzdání Vyrovnávací kalkulace pro účely cenové regulace.

Ministerstvo zemědělství v současné době implementuje nový IS VaK. Po jeho uvedení do provozu se počítá se sjednocením sběru na jednom místě prostřednictvím jednoho formuláře v plném rozsahu.

6. Údaje ve formulářích MF a MZe jsou stejné – nebylo by možné sbírat je jedním formulářem?

Odpověď: V budoucnu by MF i MZe měla využívat jeden formulář, resp. systém pro sběr údajů. Systém MZe pro sběr údajů se v současné době upravuje na novou strukturu příloh č. 19 a č. 20, a dokud nebude tento systém hotov, sbírá MF potřebné údaje excelovským formulářem odevzdávaným prostřednictvím webové aplikace Voda Monitor.

Od roku 2024 je již možné odevzdat formulář s Vyrovnávací kalkulací prostřednictvím systému IS VaK Ministerstva zemědělství tak, že se vyplní a odešle formulář „Porovnání“ v IS VaK.

Pro aktualizace plánové kalkulace stále platí nutnost odevzdávání prostřednictvím webové aplikace Voda Monitor. To bude platit, dokud nebude aktualizován systém IS VaK na novou strukturu a obsah formulářů.

7. Mám OPŽP – musím odeslat formuláře na MF?

Odpověď: V tzv. oddílném modelu pro rok 2022 ne, pro rok 2023 ano.

Subjekty, které jsou vázány podmínkami OPŽP v tzv. oddílném modelu dle finančních modelů, formuláře pro plánovou kalkulaci na rok 2022, resp. pro vyrovnávací kalkulaci za rok 2022 MF nezasílají. Ostatní povinnosti vyplývající z Výměru MF i pro tyto subjekty samozřejmě platí.

MF ve spolupráci s MŽP a SFŽP v souvislosti se sjednocením odeslaných formulářů pro MF a MZe připravilo další sjednocení povinností pro všechny subjekty v oboru VaK v ČR, a to tak, že plánovou kalkulaci na rok 2023, resp. vyrovnávací kalkulaci za rok 2023 budou na MF odesílat všechny subjekty bez ohledu na model provozování a bez ohledu na to, zda postupují dle pravidel OPŽP či nikoli.

8. Zajišťujeme vodné a stočné v jedné obci – musíme odesílat 2 formuláře?

Odpověď: Ne.

Obecně platí, že pro každou kalkulaci se odevzdává samostatný formulář, ale v případě, kdy prodávající (provozovatel) v jedné obci zajišťuje např. vodu odpadní i vodu pitnou, pak je možno odevzdat na MF jeden excelovský formulář (prostřednictvím webové aplikace Voda Monitor).

9. Jak vyplnit kalkulaci pachtovného (nájemného), když v kalkulaci je majetek od 5 vlastníků?

Odpověď: Údaje je třeba sečíst.

Údaje do tabulky č. 3 pro kalkulaci pachtovného nebo nájemného je třeba vyplnit údaji, které jsou spojené s výrobou daného „typu“ vody.

V případě, že infrastrukturní majetek od všech 5 vlastníků vstupuje do jedné kalkulace ceny vody, pak je třeba údaje sečíst a takto souhrnně uvést do tabulky č. 3.

10. Obec netvoří zisk nebo je záporný – musím přesto vyplňovat tabulku pro výpočet přiměřeného zisku?

Odpověď: Ano.

V případě, že prodávající má nulový nebo záporný zisk, pak se v plánové i vyrovnávací kalkulaci do řádku č. 14 v tabulce č. 2 vyplní nula či záporná hodnota, ale do tabulek pro výpočet přiměřeného zisku je třeba vyplnit veškeré údaje – tj. zejména reprodukční hodnotu majetku do řádku č. 1 (pro formulář na rok 2024 jde o řádek č. 14.1), resp. č. 2 (pro formulář na rok 2026 jde o řádek č. 14.2) případně řádek č. 3 (pro formulář na rok 2026 jde o řádek č. 14.3) a případně meziroční hodnotu přiměřeného zisku na 1 m^3 do řádku č. 6 (pro formulář na rok 2026 jde o řádek č. 14.6). Ve vyrovnávací kalkulaci se vyplní analogicky řádky č. 1 (pro formulář za rok 2026 jde o řádek č. Y.1), č. 2 (pro formulář za rok 2026 jde o řádek č. Y.2), č. 3 (pro formulář za rok 2026 jde o řádek č. Y.3) a č. 6 (pro formulář za rok 2026 jde o řádek č. Y.6).

Údaje v této tabulce bude MF zpracovávat a vyhodnocovat v rámci své analytické činnosti.

11. Kdy musím vytvořit aktualizaci kalkulace?

Odpověď: Aktualizace kalkulace se musí vytvořit vždy, když dojde k významnému a trvalému snížení předpokládaných ekonomicky oprávněných nákladů, snížení uplatněné ceny vůči všem kupujícím nebo nárůstu předpokládaného množství vody.

Aktualizace musí reagovat na již nastalou skutečnost a zároveň na očekávané změny.

V případě, že k těmto významným a trvalým změnám došlo např. v březnu 2026, je třeba vypracovat s účinností od 1. 4. 2026 aktualizaci kalkulace pro období duben až prosinec roku 2026. Do aktualizace je třeba promítnout očekávané náklady, zisk a objem pro toto období 9 měsíců.

Aktualizace kalkulace se musí zaslat na MF vždy, když touto aktualizací dochází ke změně ceny nebo k navýšení zisku. Aktualizace se musí na MF zaslat alespoň jeden den před její platností, a to prostřednictvím webové aplikace Voda Monitor.

Pokud ke změně ceny ani k navýšení zisku nedochází, není třeba aktualizovanou plánovou kalkulaci na MF zasílat a prodávající si ji ponechá ve své evidenci.

Praktický příklad je uveden v otázce č. 34.

12. Na jaké období se aktualizace vytváří?

Odpověď: Pro roky 2022 a 2023 se aktualizace sestavovala na období kalendářního roku.

Od roku 2024, z důvodu sjednocení postupů MF a MZe, se aktualizace sestavuje pro období od 1. dne kalendářního měsíce následujícího po dni předložení aktualizace MF do 31. 12. kalendářního roku, pro který byla sestavena plánová kalkulace. Pro rok 2026 již tedy není možné sestavit aktualizaci kalkulace k jakémukoli dni např. k 12. 3. 2026, ale vždy k 1. dni následujícího měsíce.

Aktualizace plánové kalkulace ceny vody by měla vycházet z již nastalých změn a zároveň by měla reagovat na nové předpokládané skutečnosti.

Do aktualizace plánové kalkulace se zahrnuje 1/12 plánovaného zisku dle první plánové kalkulace za každý měsíc období, pro který byla aktualizace plánové kalkulace zpracována a 1/12 vyrovnávacích položek za každý měsíc období, pro který byla aktualizace plánové kalkulace zpracována. Přiměřeně se zahrnují i náklady s ohledem na zákaz dvojí úhrady.

Aktualizace plánové kalkulace neplatí zpětně, neboť cena dle této aktualizace je uplatňována až od data vydání aktualizace.

Praktický příklad je uveden v otázce č. 34.

13. Mohu uplatnit nižší cenu, než jsem plánoval v plánové kalkulaci?

Odpověď: Ano.

Při změně okolností, které by vedly ke vzniku vyrovnávací položky, je možné uplatnit vůči odběratelům již opravenou cenu a tímto provést vyrovnání ještě v tomtéž roce. Podmínkou uvedeného postupu je provedení aktualizace kalkulace nejpozději 31. 12. daného roku.

14. V naší obci se pravidelně v létě mění cena – můžu již v lednu odeslat aktualizaci kalkulace?

Odpověď: Ne.

Aktualizace kalkulace se může na MF odevzdat nejdříve 3 měsíce před její platností, nejpozději jeden den před její platností prostřednictvím aplikace Voda Monitor.

Změna ceny pouze pro letní období musí mít věcné opodstatnění ve zvýšených nákladech na m^3, nikoli cenovou diskriminací určitého okruhu odběratelů (rekreantů).

15. Můžou být náklady na vodu pitnou nebo odpadní hrazeny z jiného zdroje?

Odpověď: Ano.

Pokud např. bude chtít obec pro své občany nižší cenu vody, pak je z cenového hlediska možné, aby ji ze svého rozpočtu „dotovala“, ale nikoli hradila přímo.

Do formuláře „Plánová kalkulace“ se do řádků č. 1 až č. 9.1 vyplní úplné očekávané ekonomicky oprávněné náklady a do ř. 14 „Kalkulační zisk/ztráta“ se uvede hodnota plánovaného zisku a případné „dotace“ (záporem), která zajistí nižší cenu vody.

Pokud dotace převyšuje plánovaný přiměřený zisk, nabude položka v řádku č. 14 záporné hodnoty, a tím sníží kalkulovanou cenu. Vše se uvádí pouze v jedné kalkulaci.

Vše je třeba mít řádně zaevidováno, aby pro případnou cenovou kontrolu bylo zřejmé, které náklady byly takto uhrazeny z jiného zdroje (mj. z jakého zdroje).

16. Může provozovatel s vlastníkem sjednat pouze symbolické nebo i žádné nájemné?

Odpověď: Ano.

Z cenového hlediska je toto v pořádku a vlastník může s provozovatelem (prodávajícím) sjednat pouze symbolické pachtovné (nájemné), nicméně z pohledu povinností vyplývajících ze zákona č. 274/2001 Sb., může být uvedená situace složitější, protože vlastník má povinnost vytvářet například rezervu finančních prostředků na obnovu vodohospodářské infrastruktury.

17. Co mám dělat, když jako provozovatel nemám od vlastníka potřebné informace pro vyplnění formulářů k pachtovnému (nájemnému)?

Odpověď: Obecně platí, že prodávající je odpovědný za sestavení kalkulace pouze z ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku. Nájemné je ekonomicky oprávněným nákladem do výše ekonomicky oprávněných nákladů vlastníka (resp. pronajímatele) a přiměřeného zisku.

V případě, že prodávající nebude schopen doložit naplnění požadavků pro ekonomickou oprávněnost, nemohou být náklady považovány za ekonomicky oprávněné, a tedy nemohou být uplatněny v kalkulaci.

Prodávající však může ze znalosti hodnot z vybrané majetkové evidence a předcházející výše uplatněného nájemného vypočítat maximální přípustnou výši zisku v nájemném podle článku 5 Výměru MF.

Za vyplněné údaje ve formulářích je odpovědný prodávající, proto doporučujeme mít skutečnost, že vlastník nedodal požadované údaje, dobře evidovanou, aby v případě cenové kontroly bylo možno prokázat, že potřebné informace prodávající neměl k dispozici.

18. Musím zasílat MF formuláře s kalkulacemi, když obec nevybírá stočné?

Odpověď: Ano.

V případě, že se zastupitelstvo či starosta rozhodl, že se v jeho obci nebude vybírat stočné, pak je přesto nutné vyplňovat a odeslat formuláře pro MF i pro MZe.

Formuláře je třeba vyplnit úplnými očekávanými náklady, vypočítat přiměřený zisk, ale do řádku pro výši uplatněného zisku (řádek č. 14) se uvede hodnota (záporné číslo), kterou se cena sníží na nulu.

19. V případě, kdy infrastrukturní majetek vlastníme a zároveň provozujeme, jak vypočítat přiměřený zisk?

Odpověď: Jako součet zisku z provozovaného a vlastněného kapitálu.

V případě, že společnost vlastní infrastrukturní majetek, který současně provozuje, pak reprodukční hodnota dle VÚME se vyplní do řádku č. 1 (pro formulář na rok 2026 jde o řádek č. 14.1) i do řádku č. 2 (pro formulář na rok 2026 jde o řádek č. 14.2) v tabulce pro výpočet přiměřeného zisku. Majetek vstupuje do výpočtu zisku za vlastnictví i za provozování.

20. Jak se počítá meziroční nárůst přiměřeného zisku na 1 m^3?

Odpověď: Hodnota zisku dle pravidla meziročního nárůstu se ve formuláři počítá jako součin hodnoty přiměřeného zisku na 1 m^3 v minulém roce v první plánové kalkulaci a plánovaného objemu fakturované vody a hodnoty 1,07.

Výpočet se provádí vždy vůči hodnotě skutečně uplatněného zisku na 1 m^3 v první plánové kalkulaci – nikoli vůči vypočtené maximální možné výši zisku.

Tomuto pravidlu podléhá plánová i vyrovnávací kalkulace.

V případě, že byl v daném roce zisk záporný nebo nulový, pak se meziroční nárůst zisku nepočítá.

Pokud se v daném roce odůvodněně rozhodnete neuplatnit zisk (nebo dokonce uplatníte ztrátu), pak v roce následujícím není technicky možné postupovat v rozporu

s pravidlem meziročního nárůstu zisku. Uvedené pravidlo nejde vyhodnotit v případě, že předcházející zisk byl nula a v případě, že předcházející rok byla uplatněna ztráta, tak jakékoli kladné číslo dělené ztrátou (záporem) bude záporné a tedy menší než 1,07.

Zisk uplatněný v kalkulaci musí být v souladu s ostatními pravidly cenové regulace, mj. musí odpovídat pravidlu v článcích 5 a 8 Výměru MF a musí být přiměřený podmínkám prodávajícího. Pokud by prodávající v kalkulaci maximální zisk podle článků 5 a 8 Výměru MF neuplatnil důvodně, mohl by se dopustit přestupku porušení pravidel cenové regulace nebo dokonce zneužití výhodnějšího hospodářského postavení.

V případě, že se kalkulace pro danou lokalitu vyhotovuje poprvé, pak se se tento meziroční nárůst nepočítá.

21. Jaká hodnota majetku se má vyplnit při výpočtu zisku?

Odpověď: Pro výpočet zisku se používá reprodukční hodnota infrastrukturního majetku, který se používá pro výrobu vody, podle VÚME.

Do plánové kalkulace na rok 2026 se uvede hodnota infrastrukturního majetku podle VÚME k 31. 12. 2024 se zohledněním změn, které byly provedeny a nahlášeny do VÚME v roce 2025. Může jít např. o čistírnu odpadních vod, která byla zkolaudovaná až v roce 2025 a bude použita pro čištění odpadní vody v roce 2026, ale k 31. 12. 2024 nebyla ještě uvedena ve VÚME.

Hodnota infrastrukturního majetku ve vyrovnávací kalkulaci, resp. v Porovnání např. za rok 2026 bude obsahovat hodnoty dle VÚME k 31. 12. 2026.

22. Co mám dělat, pokud se nemohu přihlásit do webové aplikace Voda Monitor?

V případě potíží s přihlášením do webové aplikace Voda Monitor nebo v případě potíží s nahráním excelovského souboru s kalkulacemi nás, prosím, kontaktujte prostřednictví e-mailu: servicedesk@spcss.cz.

23. Plánovou kalkulaci máme v jiné verzi formuláře než v té, která je na webu MF. Musíme vše přepsat do té nejnovější verze?

Odpověď: Ne.

Vyrovnávací kalkulaci je možno odeslat v té verzi formuláře, ve které byla vypracována plánová kalkulace, případně její aktualizace.

24. Jak opravit chybu v excelu oznámenou na webu MF?

Chyba v excelovském formuláři pro sběr kalkulací na rok 2022 a 2023, která byla oznámena na webu MF, způsobila zásadní problém při výpočtu některých buněk na listu „**Vyrovnávací kalkulace**“.

Rok 2022

Chyba se týká pouze těch provozovatelů (prodávajících), kteří ve Vyrovnávací kalkulaci vyplňují údaje o pronájmu infrastrukturního majetku a musí počítat hodnotu meziročního nárůstu přiměřeného zisku pachtovném (nájemném) na řádku č. 13 v poslední tabulce.

Pro odevzdání vyrovnávací kalkulace bez výše zmíněné chyby, je třeba postupovat

jedním z následujících způsobů:

- **znovu vyplnit údaje** (list Plánové i Vyrovnávací kalkulace) do nové verze souboru zveřejněného na webu MF nebo
- **zaslat k opravě** vzorce původní formulář s údaji v Plánové kalkulaci (případně její aktualizace) e-mailem na adresu cenovapolitika@mfcr.cz. Soubor bude opraven pracovníky MF a obratem zaslán zpět nebo
- **upravit vzorec** ve formuláři v buňce E188 a F188 po odemčení excelu dle následujícího postupu:
  - v záložce „Soubor“ → „Odemknout“ → vybrat list „Vyrovnávací kalkulace“ a vložit heslo: *257_MF_042_o16_535?*
  - následně upravíte v záložce „Vyrovnávací kalkulace“ vzorec v buňce E188 a F188 takto:

    buňka E188 = buňka E186 * 1,07 * buňka E104
    buňka F188 = buňka F186 * 1,07 * buňka F104

Tato úprava se týká pouze formuláře ve verzi 05 na nižší. Aktuální verze formuláře na rok 2022 je opravená a lze si ji stáhnout na webu MF.

Všechny varianty bude MF hodnotit jako rovnocenné a je jen na Vás, jakou variantu si zvolíte.

Rok 2023

Ve formuláři pro rok 2023 jsou chyby dvě:

První chyba je stejná jako u formuláře pro rok 2022 a objevuje se na řádku č. 13 v poslední tabulce, kde se počítá hodnota meziročního nárůstu meziročního nárůstu přiměřeného v pachtovném (nájemném). Tato chyba se týká pouze těch provozovatelů, kteří ve Vyrovnávací kalkulaci vyplňují údaje o pronájmu infrastrukturního majetku.

Druhá chyba se týká všech provozovatelů (prodávajících) a je na řádku č. 19 pro pitnou vodu, kde je hodnota fakturovaného objemu.

Pro odevzdání vyrovnávací kalkulace bez výše zmíněné chyby, je třeba postupovat jedním z následujících způsobů:

- **znovu vyplnit údaje** (list Plánové i Vyrovnávací kalkulace) do nové verze souboru zveřejněného na webu MF nebo
- **zaslat k opravě** vzorce původní formulář s údaji v Plánové kalkulaci (případně její aktualizace) e-mailem na adresu cenovapolitika@mfcr.cz. Soubor bude opraven pracovníky MF a obratem zaslán zpět nebo
- **upravit vzorec** ve formuláři v buňce E186 a F186 po odemčení excelu dle následujícího postupu:
  - v záložce „Soubor“ → „Odemknout“ → vybrat list „Vyrovnávací kalkulace“ a vložit heslo: *257_MF_042_o16_535?*
  - následně upravíte v záložce „Vyrovnávací kalkulace“ vzorec v buňce E186 a F186 takto:

    buňka E186 = buňka E184 * 1,07 * buňka E102
    buňka F186 = buňka F184 * 1,07 * buňka F102
    buňka E102 = otevřít k doplnění hodnoty fakturované pitné vody

Tato úprava se týká pouze formuláře ve verzi 01 a 02. Aktuální verze formuláře na rok 2023 je opravená a lze si ji stáhnout na webu MF.

Všechny varianty bude MF hodnotit jako rovnocenné a je jen na Vás, jakou variantu si zvolíte.

25. Jsou ve formuláři pro rok 2026 nějaké obsahové změny?

Odpověď: Ve formulářích na rok 2026 nejsou žádné změny ve smyslu nových řádků. Obsahovou změnou je pouze změna letopočtů. Změny v jednotlivých verzích excelové tabulky jsou pouze technického rázu.

V listu „Aktualizace - Plánová kalkulace“ byla přidána nová kontrola zadání platnosti aktualizace, resp. platnosti aktualizované ceny: nově bude možno zadat pouze datum platnosti aktualizace jako 1. den v měsíci. Uvedená změna zabraňuje zadání chybného data aktualizace (více k problematice aktualizace otázka č. 11 a otázka č. 12).

Již pro rok 2025 byl do formuláře přidán nový list s tabulkou pro vyjádření vybraných položek na 1 000 litrů. Tuto povinnost ukládá příloha č. 19b k vyhlášce č. 428/2001 Sb. Tabulka je vytvořena jako pomocný nástroj k plnění této nové povinnosti a automaticky přepočítává hodnoty z listu „Plánová kalkulace“ na 1 000 litrů, tj. na 1 m^3.

Tyto údaje by měl vlastník nebo provozovatel zveřejnit na internetové stránce nebo způsobem v místě obvyklým (viz § 36a odst. 1 písm. j) vyhlášky č. 428/2001 Sb.).

26. Co mám vyplnit do řádku Y ve vyrovnávací kalkulaci?

Odpověď: Řádek Y se využívá pro stanovení výše vyrovnávací položky, proto se do řádku uvede maximálně hodnota uvedená v řádku č. 7 (pro formulář na rok 2026 jde o řádek č. Y.7) vyrovnávací kalkulace.

Z tohoto pravidla existuje jediná výjimka, a to má-li prodávající od MF souhlas s navýšením zisku dle článku 9 Výměru MF. Pak se do řádku Y uvede maximálně hodnota dle uděleného souhlasu.

Při stanovení hodnoty pro řádek Y je nutno zohlednit případná omezení prodávajícího, např. je-li prodávající vázán smlouvou s vlastníkem o výši uplatněného zisku nebo byla-li by výše zisku vyšší než obvyklá.

27. Jaká hodnota se má vyplnit do řádku č. 20 ve vyrovnávací kalkulaci, když jsme v průběhu roku měli aktualizaci?

Odpověď: Do řádku 20 „Uplatňovaná cena pro vodné, stočné“ se uvádí skutečně fakturovaná cena vody odběratelům. V případě aktualizace se zde uvádí vážený průměr z uplatněných cen (dle skutečných m^3).

28. Zjistili jsme chyby v plánové kalkulaci – můžeme poslat opravu?

Odpověď: V případě, že jde o opravu způsobenou opomenutím nebo překlepem, a tato oprava nemá vliv na výši ceny nebo na nárůst zisku, pak je možno poslat aktualizaci plánové kalkulace prostřednictvím aplikace Voda Monitor.

V případě, že „opravou“ došlo ke změně ceny vody nebo nárůstu zisku, jedná se o aktualizaci kalkulace, kterou je třeba zaslat alespoň jeden den před její platností prostřednictvím aplikace Voda Monitor.

29. Kalkulaci děláme podle OPŽP. Jaký zisk máme vyplnit do plánové kalkulace 2023?

Odpověď: Od roku 2023 mají povinnost zasílat kalkulace všichni prodávající. MF zcela respektuje nárůst zisku, který vychází z povinností dle programů OPŽP. Podle článku 11 Výměru MF i tyto subjekty vyplňují všechny položky do tabulek pro výpočet přiměřeného zisku. Do řádku č. 14, resp. ř. 8 „Kalkulační zisk/ztráta“ uvedou hodnotu dle příslušného modelu.

30. Mohu požádat MF o vyšší zisk, když netvořím v kalkulaci dostatečné prostředky na PFO?

Odpověď: Ano.

Více informací najdete ve Stanovisku Odboru Cenová politika č. 1/VODA/2022, které je k dispozici na webu MF – zde.

Žádost většinou není nutná, pokud je situace způsobená změnou ocenění reprodukční hodnoty, v takovém případě jde většinou využít navýšení zisku dle čl. 8 odst. 2 Výměru MF.

31. U několika subjektů kalkulujeme dvojí cenu (pro trvale žijící občany v obci) a pro ostatní subjekty (pro právnické osoby a chataře). Je to možné?

Odpověď: Ne.

Postup, kdy vůči určité skupině kupujících je uplatňována rozdílná cena bez odůvodnění založeném na různé výši nákladů, je v rozporu s cenovou regulací. Stanovením dvojí ceny se prodávající dopouští diskriminace – pro podporu osob trvale žijících v obci je třeba používat jiné nástroje.

Prodávající by měl co nejdříve provést aktualizaci a rozdíly touto aktualizací odstranit. Různá cena vody pro různé lokality je možná, ale i zde platí, že musí být podložena rozdílnými náklady.

32. Vyplňujeme vyrovnávací kalkulaci a zjistili jsme, že jsme neodevzdali plánovou kalkulaci. Co teď?

Odpověď: Pokud jste zjistili, že jste neodevzdali plánovou kalkulaci na tento rok, doporučujeme ji co nejdříve zaslat spolu s řádně vyplněnou vyrovnávací kalkulací.

Například pokud dodávka probíhala bez řádně odevzdané plánové kalkulace, byla cena uplatňována v rozporu s cenovými předpisy. Lze se domnívat, že dodavatel, který je na jednu stranu povinen vodu dodávat, je na druhou stranu oprávněn požadovat úhradu ekonomicky oprávněných nákladů, což lze dovodit například z ustanovení občanského zákoníku.

33. Musíme aktualizovat kalkulaci na rok 2023, když jsme počítali s cenovým stropem na energie, ale nyní „na spotu“ nakupujeme levněji?

Odpověď: Obecně k problematice povinnosti aktualizovat kalkulaci se vyjadřuje otázka č. 11.

Pokud má prodávající zafixovanou cenu energie, pak by měl v kalkulaci uvést tuto cenu násobenou oprávněně očekávanou spotřebou. Dojde-li k výrazné změně zafixované ceny energie, pak je nezbytné provést aktualizaci kalkulace.

Pokud prodávající kupuje energie tzv. na spotu, pak z veřejně dostupných informací byla oprávněným očekáváním při sestavování první plánové kalkulace **ceny dle cenového stropu** nebo nižší. Bez ohledu na aktuální vývoj na trhu nelze k 31. 3. 2023 oprávněně předpokládat, že by v roce 2023 ceny stouply nad cenový strop. Naopak, pokud prodávající za určité období (například čtvrtletí) zjistí, že nakoupil „na spotu“ energii průměrně za cenu výrazně nižší než za zastropovanou, je snížení ročního nákladu v uvedeném případě zjevně trvalého charakteru. Tedy roční náklad již nelze

oprávněně očekávat v původně plánované výši. Prodávající je pak povinen provést aktualizaci kalkulace.

Při aktualizaci kalkulace při snížení ceny energií nemusí dojít ke změně ceny vody. Například zisk může být do výše hodnoty maximálního přiměřeného zisku navýšen oproti uplatněné výši v původní plánové kalkulaci.

34. Jak prakticky rozdělit náklady a zisk v aktualizaci?

Odpověď: V rámci aktualizace může docházet ke změně objemu vody v m^3. Bez ohledu na první plánovou kalkulaci se do aktualizace uvádí očekávaný odhad do konce roku. Tím může dojít k významné změně v ceny za m^3, zisku na m^3 a úplných vlastních nákladů na m^3.

Pro zisk a vyrovnávací položku platí, že do aktualizace plánové kalkulace se zahrnuje 1/12 plánovaného zisku dle první plánové kalkulace za každý měsíc období, pro který byla aktualizace plánové kalkulace zpracována a 1/12 vyrovnávacích položek za každý měsíc období, pro který byla aktualizace plánové kalkulace zpracována. V případě změny objemu vody se absolutní výše 1/12 zisku ani 1/12 vyrovnávací položky nemění.

Náklady se zahrnují přiměřeně s ohledem na zákaz dvojí úhrady. Aktualizace tedy musí reagovat na již nastalou skutečnost a zároveň na očekávané změny.

Pro náklady, které jsou rovnoměrné (např. roční odpisy, nájemné), se zahrnuje 1/12 roční kalkulované částky, za každý měsíc období, pro který byla aktualizace plánové kalkulace zpracována.

V případě nákladů, které nejsou rovnoměrné a kde lze rozdělit náklady na jednotlivé měsíce případně upřesnit na základě již proběhlých měsíců (např. opravy), se do kalkulace zahrnuje odhad těchto nákladů do konce kalendářního roku.

V případě, že aktualizací se mění cena nebo dochází k navýšení zisku, je třeba formulář s aktualizací zaslat prostřednictvím webové aplikace Voda Monitor – tj. alespoň jeden den před účinností této nové ceny.

Problematikou aktualizace se zabývá také otázka č. 11, otázka č. 12 a otázka č. 33.

35. Jak je možné zahrnout prostředky na PFO do kalkulace?

Odpověď: Prostředky na obnovu dle plánu financování obnovy (PFO) dle zákona o vodovodech a kanalizacích povinně vytváří vlastník vodovodu nebo kanalizace, aby tak zajistil plynulé a bezpečné provozování.

Na PFO lze využít zejména:

- odpisy infrastrukturního majetku,
- opravy infrastrukturního majetku obnovující,
- další náklady a
- přiměřený zisk.

V případě, že součet ekonomicky oprávněných nákladů, které je možno použít na obnovu, a přiměřeného zisku (bez souhlasu MF) nepostačuje pro plnění PFO, je možno požádat MF o souhlas s navýšením zisku dle článku 9 Výměru MF. Na vydání souhlasu není právní nárok – více informací lze získat v dokumentu „Stanovisko č. 1/VODA/2022“, který je uveřejněn webu MF.

36. Co je to vyrovnávací položka?

Odpověď: Vyrovnávací položka je rozdíl mezi vybraným vodným nebo stočným (uplatněná cena vynásobená objemem vody) a skutečnými hodnotami nákladů, uplatněného zisku a vyrovnávacích položek.

Přesné znění úpravy vyrovnání a vyrovnávací položky je uvedeno v článcích 15 a 16 Výměru MF.

37. Jak zjistíme, že nám vznikla vyrovnávací položka?

Odpověď: Vyrovnávací položka se automaticky vypočte ve vyrovnávací kalkulaci, resp. v Porovnání na řádku označeném jako „X“ (v Tabulce č. 2) a zobrazí se jako záporná hodnota, což znamená, že na vodném nebo stočném bylo uplatněno (vybráno) více, než odpovídá skutečným nákladům, vyrovnávacím položkám a přiměřenému zisku (viz otázka č. 36).

Vyrovnávací položka nevzniká, pokud bylo uplatněno (vybráno) méně, než odpovídá skutečným nákladům, vyrovnávacím položkám a přiměřenému zisku, a proto vyrovnávací položka nenabývá kladných hodnot.

38. Co mám dělat s vyrovnávací položkou?

Vyrovnávací položku je třeba řádně vyrovnat:

- V případě, že $\frac{vyrovnávací\ položka\ (rok\ t)}{úplné\ vlastní\ náklady\ (rok\ t)} \geq 10\ \%$, pak se musí vyrovnat vrácením přímo kupujícím (rozpočteno dle objemu) nejpozději do konce roku t+1.

- V případě, že $\frac{vyrovnávací\ položka\ (rok\ t)}{úplné\ vlastní\ náklady\ (rok\ t)} < 10\ \%$, pak se musí vyrovnat zahrnutím vyrovnávací položky do plánové i vyrovnávací kalkulace na rok t+2 (ř. 12.1 se záporným znaménkem), čímž dojde k vyrovnání prostřednictvím nižší uplatněné ceny.

Pokud postup podle druhé odrážky není možný, pak je třeba vyrovnat vrácením přímo kupujícím. Podrobnosti jsou uvedeny v článcích 15 a 16 Výměru MF.

39. Prostředky z vyrovnávací položky jsme použili na tvorbu PFO nebo na opravy. Je to správně?

Odpověď: Způsob vyrovnání je přesně upraven v článcích 15 a 16 Výměru MF.

Vyrovnání se liší dle toho, zda podíl vyrovnávací položky a úplných vlastních nákladů přesahuje 10 % či nikoli:

- < 10 %:
  Hodnota vyrovnávací položky z roku t vstupuje do plánové a vyrovnávací kalkulace na rok t+2 na ř. 12.1 se záporným znaménkem.
  - Např. vyrovnávací položka z roku 2024 se promítne do plánové a vyrovnávací kalkulace na rok 2026.
- ≥ 10 %:
  Hodnotu vyrovnávací položky z roku t je třeba vyrovnat co nejdříve, a to vrácením přímo kupujícím (rozpočteno dle objemu) nejpozději do konce roku t+1.
  - Např. poměrná část vyrovnávací položky z roku 2025 se vrátí jednotlivým kupujícím na účet v průběhu roku 2026 (nejpozději však do 31. 12. 2026).

Stručně: vyrovnávací položka se vyrovná buď v plánové a vyrovnávací kalkulaci roku t+2, nebo vrácením přímo odběratelům.

Všechny ostatní způsoby nejsou v souladu s cenovými předpisy.

40. Jak předejít vzniku vyrovnávací položky?

Odpověď: Vzniku vyrovnávací položky lze efektivně předejít pravidelným sledováním vývoje kalkulačních položek a případnou aktualizací plánové kalkulace.

Aktualizaci plánové kalkulace je třeba provést vždy, když dojde k významnému a trvalému snížení předpokládaných ekonomicky oprávněných nákladů, snížení uplatněné ceny vůči všem kupujícím nebo nárůstu předpokládaného množství vody, jak je uvedeno v otázce č. 11 nebo v otázce č. 12.

V případě provedené aktualizace či aktualizací během roku se pak do vyrovnávací kalkulace, resp. do Porovnání uvede na řádek č. 20 („*Uplatňovaná cena pro vodné, stočné*“) vážený průměr ze všech uplatněných cen (dle objemu), čímž se provedená aktualizace promítne do výpočtu vyrovnávací položky – viz otázka č. 27.

41. Lze příspěvek na produkt spoření na stáří pro zaměstnance 3. kategorie rizikovosti považovat za ekonomicky oprávněný?

Odpověď: Ano.

Dle Výměru MF jsou v článku 4 vymezeny náklady, které nelze uznat za ekonomicky oprávněné. V písmenu m) jsou uvedeny příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a životní pojištění jako neuznatelné. Tato položka se však vztahuje na dobrovolná plnění zaměstnavatele. Povinný příspěvek podle zákona č. 324/2025 Sb., o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří a o změně souvisejících zákonů (zákon o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří), mezi taková plnění nepatří.

Do kalkulace ceny pro vodné a stočné může být tedy tento náklad zahrnut za předpokladu, že je vynaložen pouze ve vztahu k zaměstnancům zařazeným do 3. kategorie rizikovosti podle zákona o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří.

42. Je příspěvek na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a životní pojištění ekonomicky oprávněný náklad?

Odpověď: Ne, s výjimkou případu popsaném v otázce č. 41

Ekonomicky oprávněný náklad je pouze takový, který je nezbytný pro zajištění dodávky nebo odvody vody. Uvedené příspěvky nebývaly vyplaceny v přímé závislosti na odvedené práci ani zaměstnanec se nemohl rozhodnout, zda stejnou výši nechce jako příspěvek do mzdy a tedy nesplňují podmínku pro ekonomickou oprávněnost.

43. Za jakých podmínek umožňuje cenový výměr MF č. 06/2026 navýšit nejvyšší přípustnou hodnotu zisku?

Odpověď:

Cenový výměr MF č. 06/2026 umožňuje navýšit nejvyšší přípustnou hodnotu zisku o část meziročního zvýšení potřeby peněžních prostředků na obnovu podle plánu financování obnovy (PFO), která přesahuje 1,07násobek potřeby těchto prostředků za předchozí rok, pokud bylo zvýšení prokazatelně vyvoláno změnou pravidel pro stanovení reprodukční hodnoty infrastrukturního majetku.

Navýšení může uplatnit provozovatel, který je zároveň vlastníkem používaného infrastrukturního majetku, nebo vlastník, který tento majetek pronajímá.

Podmínkou je, že prostředky byly skutečně vyčerpány v souladu s PFO, nebyly v kalkulaci uplatněny jiným způsobem, jsou prokazatelně evidovány a deponovány na samostatném účtu. Lze je využít výhradně na rekonstrukce či modernizace související s plněním PFO.

44. Co máme dělat, když jsme zde nenašli odpověď na naši otázku?

Odpověď: V případě, že jste zde nenašli odpověď na Vaši otázku, napište nám

- do datové schránky MF: xzeaauv
- e-mailem: podatelna@mfcr.cz

Použité zkratky:

IS VaK	Informační systém vodovodů a kanalizací Ministerstva zemědělství
MF	Ministerstvo financí
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OPŽP	Operační program životního prostředí pro období 2007–2013 a pro období 2014–2020
PFO	Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací
Porovnání	Porovnání všech položek kalkulace cen pro vodné a cen pro stočné za kalendářní rok xxxx (t) a dosažené skutečnosti v témže roce
SFŽP	Státní fond životního prostředí
VaK	Vodovody a kanalizace
VÚME	Vybrané údaje majetkové evidence dle Metodického pokynu Ministerstva zemědělství č. j. 14000/2020-15132-1 pro orientační ukazatele výpočtu pořizovací (aktualizované) ceny objektů do Vybraných údajů majetkové evidence vodovodů a kanalizací, pro Plány rozvoje vodovodů a kanalizací a pro Plány financování obnovy vodovodů a kanalizací
Výměr MF	Cenový výměr Ministerstva financí č. 16/2025 – Regulace ceny vody pitné a odpadní, ve znění výměru MF č. 06/2026